

กลยุทธ์การสื่อสารในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของสตรีซึ่งเป็น
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

นางสาวนิภากร กำจรมนุกุล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์พัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-007-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COMMUNICATION STRATEGIES IN THE ELECTION CAMPAIGN OF FEMALE MEMBERS
OF SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION (SAO) COUNCIL

MISS NIPAKORN KUMCHORNMENUKUL

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations

Graduate School

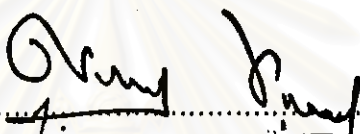
Chulalongkorn University

Academic Year 1997

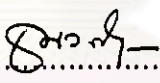
ISBN 974-638-007-9

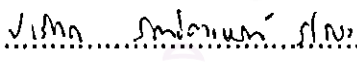
หัวข้อวิทยานิพนธ์ กลยุทธ์การสื่อสารในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของสตรีซึ่งเป็น
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
โดย นางสาวนิภากร กำจรเมฆกุล
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พัทธนี เรขจรรยา)

นิภากร คำจรมนกุล : กลยุทธ์การสื่อสารในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของสตรีซึ่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) COMMUNICATION STRATEGIES IN THE ELECTION CAMPAIGN OF FEMALE MEMBERS OF SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION (SAO) COUNCIL
 จ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล, 169 หน้า. ISBN 974 -638 -007 -9

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งของสตรีซึ่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) และศึกษากลยุทธ์การสื่อสารที่ใช้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของสตรีซึ่งเป็นสมาชิกสภา อบต. โดยนำแนวคิดปรากฏการณ์นิยมมาใช้ในการศึกษา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก สตรีซึ่งเป็นสมาชิกสภา อบต. จำนวน 30 คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งของสตรีซึ่งเป็นสมาชิกสภา อบต. ประกอบด้วย 3 ปัจจัยหลักคือ แรงสนับสนุน ความต้องการส่วนบุคคล และแรงกดดัน
2. สื่อที่สมาชิกสภา อบต.สตรีเลือกใช้ในการรณรงค์หาเสียง ได้แก่ สื่อบุคคล ได้แก่ การเดินเคาะประตูบ้าน การแบ่งคู่ม(เขต)หาเสียง การปราศรัยหาเสียง และวิธีการแสวงหาโอกาสที่เหมาะสม สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ แผ่นป้าย ใบปลิว บัตรแข็ง รถติดเครื่องขยายเสียงเคลื่อนที่ และสื่อชุมชน ได้แก่ หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน ทั้งนี้ อบต.สตรีส่วนใหญ่เลือกใช้สื่อบุคคลเป็นสื่อหลักและใช้สื่ออื่นๆ เป็นสื่อสนับสนุน
- 3.กลยุทธ์การใช้อีเมลของ สมาชิกสภา อบต. สตรีประกอบด้วย 1)กลยุทธ์การเลือกใช้สื่อ 2) กลยุทธ์การใช้อีเมลมา นำเสนอ ได้แก่ การใช้อีเมลเพื่อเปิดตัว และการใช้อีเมลเพื่อตอกย้ำสาร
4. เป้าหมายการใช้อีเมลที่สมาชิกสภา อบต.สตรีต้องการให้เกิดกับผู้รับสาร ได้แก่ 1)ความต้องการให้รู้ว่าตนเองลงสมัคร 2)ความต้องการให้รู้จักตัวตนเองผู้สมัครมากขึ้น 3)ความต้องการให้รู้จักความสามารถของผู้สมัคร และ 4) ความต้องการให้จดจำชื่อและเบอร์ของผู้สมัคร
5. อบต.สตรีมีกลยุทธ์การนำเสนอเนื้อหาของสาร ดังต่อไปนี้ 1) กลยุทธ์การเน้นชื่อ-เบอร์ของผู้สมัคร 2)กลยุทธ์ไม่ลองไม่รู้ 3) กลยุทธ์อย่าผูกมัดตนเอง 4)กลยุทธ์การสร้างภาพในอนาคต 5) กลยุทธ์การขอความเห็นใจ และ 6) กลยุทธ์การเสนอผลงานที่ผ่านมา สำหรับเป้าหมายการนำเสนอเนื้อหาของสาร ของ อบต.สตรี ได้แก่ 1) เพื่อต้องการให้รู้ว่าตนเองลงสมัคร 2)เพื่อต้องการให้เกิดความเห็นใจ3)เพื่อต้องการให้เห็นความสามารถของผู้สมัคร 4)เพื่อต้องการให้ได้ประเมินและตัดสินใจเองจากเหตุผลที่ได้รับ และ5)เพื่อต้องการให้มีทัศนคติเห็นด้วย
6. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อของ อบต.สตรี ได้แก่ 1) การคำนึงถึงคุณสมบัติของสื่อ 2)การได้รับการสนับสนุนจากบุคคลต่างๆ 3) การได้รับอิทธิพลเรื่องการใช้อีเมลจากผู้อื่น และ4)การได้รับอิทธิพลจากการฝึกอบรมด้านกลยุทธ์การหาเสียง

การประชาสัมพันธ์

ภาควิชา
 สาขาวิชา
 ปีการศึกษา

ลายมือชื่อนิติต
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3970834228

DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: MAJOR

COMMUNICATION STRATEGIES / ELECTION CAMPAIGN OF FEMALE / SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION

NIPAKORN KUMCHORNMENUKUL : COMMUNICATION STRATEGIES ON THE ELECTION CAMPAIGN OF FEMALE MEMBERS OF SUBDISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATION (SAO) COUNCIL. THESIS ADVISOR : PARICHART STHAPITANONDA SAROBOL, Ph.D., 169 PP. ISBN 974-638-007-9.

The purpose of this research was to study the factors which influence the decision-making of female candidates running in the SAO council's election, and the communication strategies used by female candidates during the SAO's election. A qualitative research, with study phenomenology approach, was implemented by in-depth interviewing with 30 female members of the SAO council

The results are as follows:

1. Three main factors which influence the decision-making of female candidates for running in the SAO's election are (1) personal support (2) a personal-need and (3) social pressure.
2. The communication used by female candidates during the election campaign are both interpersonal communication and provisional media. The interpersonal communication include knocking the door, targeting the major groups in the electoral areas, making speeches, and finding potential opportunity. The provisional media used are placards, leaflets, postcards, the mobile cars and community media such as news broadcast. However, the female candidates prefer to use the interpersonal channel as a major medium and choose other kinds of media as a supplement.
3. The communication strategies employed by the female candidates include (1) the choice of media; (2) the presentation of the media.
4. The purposes of using media in the election campaign are (1) to announce their candidacy; (2) to introduce themselves; (3) to show their abilities and (4) to make the public awareness of their name and number.
5. The message campaign strategies used by the female candidates during the election period include. (1) stressing on the name and number of a candidate (2) calling for a change (3) not committing oneself (4) emphasizing optimism for the future (5) asking for a sympathy and (6) showing previous works.
6. The factors which contribute to the choice of media by female candidates include (1) the media coverage (2) the support from a network (3) the influence from previous users (4) the knowledge obtained from a training on political campaign strategies.

ภาควิชา..... Public Relations

สาขาวิชา..... Development Communication

2540

ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิติกร.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถของ อาจารย์ ดร. ปาวิชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล ที่ปรึกษาวิตยานิพนธ์ที่คอยเอาใจใส่ดูแล แนะนำให้คำปรึกษาการทำวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พัชนี เวชจรรรยา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวัต บุญลือ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทาง ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดร.สุชาติ ตามไท สถาบันผู้หญิงกับการเมือง คุณแอนกมล เกื้อมา สถาบันเทคโนโลยีพัฒนาชนบท คุณขวัญชัย หมั่นคำ คุณชัชวาลย์ วัฒนาประยูร และเจ้าหน้าที่กองราชการ ส่วนตำบล กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่ทำการปกครอง (ฝ่ายท้องถิ่น) จังหวัดขอนแก่น ที่กรุณาให้ข้อมูล คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณสมาชิกสภา อบต. สตรีทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาและเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ ทำการสัมภาษณ์อย่างดียิ่ง ทำให้ได้ผลการวิจัยออกมาตามที่ต้องการ

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ช่วยสนับสนุนเงินทุนส่วนหนึ่ง ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณลุงยงค์ ลุงสงค์ สำราญพงษ์ และคุณวัลลภ กำจรเมฆกุล พี่ชายที่ให้ความกรุณา ช่วยเหลือดูแลในระหว่างการเก็บข้อมูล รวมทั้งขอขอบคุณคุณรัฐพล อินทวิชัย และเพื่อนทุกๆ คนที่ คอยให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ให้ความห่วงใย ด้วยความจริงใจตลอดมา

สำคัญที่สุดขอขอบพระคุณอาป้า-แม่ ที่ให้โอกาส ให้การสนับสนุน ให้ความก้าวหน้า แก่ลูก เฒेमามา รวมทั้งคุณนิสากร กำจรเมฆกุล พี่สาวผู้ไม่เคยทอดทิ้ง ให้กำลังใจ ในทุกๆ ด้าน เมื่อยาม ห้อแท้ทำให้ผู้วิจัยมีความมานะ อุตสาหะ อุตทน และพยายามจนทำให้งานวิจัยสำเร็จได้สมความปรารถนา

ท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สตรีทุกคนโดยเฉพาะสตรีระดับรากหญ้าจะได้รับการพัฒนา และสนับสนุนในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการเมืองจากบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น เพื่อ ที่ปัญหาอันเกี่ยวข้องกับสตรีจะได้รับการร่วมกันแก้ไขอย่างจริงจังมากขึ้น

นิภากร กำจรเมฆกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ 1	
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	13
ปัญหาคำถามวิจัย	13
ขอบเขตของการวิจัย	13
นิยามศัพท์	16
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	18
บทที่ 2	
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
ทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมการเข้าสู่บทบาททางการเมืองของสตรี	19
ทฤษฎีสตรีศึกษา	22
แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์ทางการสื่อสาร	24
ทฤษฎีวาทะวิเคราะห์ของอริสโตเติล	31
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อที่ใช้ในการรณรงค์ทางการสื่อสาร	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีวิจัย	45
รูปแบบการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
ขั้นตอนในการทำวิจัย	46
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	48
ความเชื่อถือได้ของข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
บทที่ 4	
ผลการวิจัย.....	50
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้ง ของสตรีซึ่งเป็นสมาชิกสภา อบต.	50
สื่อที่สตรีซึ่งเป็นสมาชิกสภา อบต. เลือกใช้ในการรณรงค์หาเสียง.....	62
กลยุทธ์การใช้สื่อในการรณรงค์หาเสียงของสตรี ซึ่งเป็นสมาชิกสภา อบต.	70
เป้าหมายการใช้สื่อในการรณรงค์หาเสียงของสตรี ซึ่งเป็นสมาชิกสภา อบต.	88
กลยุทธ์และเป้าหมายการนำเสนอเนื้อหาสาร ในการรณรงค์หาเสียงของสตรีซึ่งเป็นสมาชิกสภา อบต.	90
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อในการรณรงค์หาเสียง ของสตรีซึ่งเป็นสมาชิกสภา อบต.	102
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	111
สรุปผลการวิจัย.....	112
อภิปรายผล.....	135
ข้อเสนอแนะ.....	147
รายการอ้างอิง.....	149
ภาคผนวก.....	152
ประวัติผู้วิจัย.....	169